

ROČNÍK XXVII ŽELEZNIČNÝ JANUÁR 2019

SEMAFOR

MESAČNÍK ZAMESTNANCOV ŽELEZNÍC SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Zmluva na prevádzkovanie TIP Žilina je uzatvorená

Počet nehôd na priecestiach klesol

Z TIP Lužianky vypravili prvý nákladný vlak

Foto: René POVAŽANEC

Prihovor generálneho riaditeľa ŽSR

Vážení kolegovia,

v rukách držíte prvé tohtoročné číslo nášho Semaforu. Dovoľte mi v mene vedenia ŽSR popriať Vám v novom roku to najlepšie, hlavne všetkým pevné zdravie, rodinnú pohodu, spokojnosť a šťastie, a tiež úspešný pracovný rok 2019.

Rok 2018 nebol pre železniciu iba rokom 170. výročia ich založenia, ale aj rokom, v ktorom sa nám poradilo uzatvoriť pre ŽSR veľmi dôležité zmluvy, ktoré nám budú generovať príjmy ďalších 30 rokov. Na jeseň sme podpísali so spoločnosťou Jaguar Land Rover zmluvu na využívanie služieb terminálu intermodálnej prepravy Lužianky a v decembri sme podpísali koncesnú zmluvu so spoločnosťou TIP Žilina s.r.o., ktorá bude 30 rokov zabezpečovať prevádzkovanie terminálu v Žiline - Tepličke. Oba tieto projekty majú strategický význam, budú nám prinášať ročne viac ako 5 mil. € a kolegom za ich úspešné uzatvorenie v mene vedenia ďakujem.

Teším sa, že v roku 2018 sme uviedli do života nový mzdový systém odmeňovania prevádzkových zamestnancov, ktorý sa prejavil slušným nárastom priemernej mzdy v ŽSR. Pre Vašu informáciu,

priemerná mzda v našej spoločnosti dosiahla v roku 2018 výšku 1050 €, čím sme prekonalí aj priemernú mzdu v národnom hospodárstve. Pravdaže, našim cieľom v roku 2019 je pokračovať v realizácii druhej etapy úpravy mzdového systému a zároveň vniesť do celého systému aj prvky zásluhovosti a výkonnosti zamestnancov vo forme variabilnej zložky mzdy.

Rok 2019 sme začali bez platnej kolektívnej zmluvy, nakoľko na poslednom rokovaní 20. decembra 2018 nebola na strane odborových organizácií zhoda na dátume platnosti dodatku, ktorý by kolektívnu zmluvu predĺžil. Vzhľadom na vzniknutú situáciu som vydal nariadenie generálneho riaditeľa č. 26/2018, ktorým garantujem, Vám zamestnancom, výhody nad rámec Zákonníka práce, aby sa Vás táto situácia dotkla čo najmenej. Odborové organizácie sa jednoducho nevedeli medzi sebou dohodnúť - v ŽSR ich pôsobí aktuálne 13 a zákon o kolektívnom vyjednávaní vyžaduje zhodu všetkých trinástich, aby zamestnávateľ mohol kolektívne vyjednávať. Ubezpečujem Vás, že vydané nariadenie je v súlade so zákonom a má platiť iba počas obdobia, kým nebude uzatvorená nová kolektívna zmluva. Zároveň chcem dodať, že bez tohto opatrenia by vznikla situácia, kedy by okrem iných negatívnych dopadov neplatil 37,5-hodinový týždenný fond pracovného času pre všetkých returnsových zamestnancov. Zároveň toto nariadenie nijakým spôsobom neohrozuje hospodárenie ŽSR v roku 2019. Aj preto považujem oficiálne vyjadrenia na adresu generálneho riaditeľa, že svojím nariadením porušil právne predpisy a dokonca ohrozil ekonomiku ŽSR, za nepravdivé a zavádzajúce.

Kolektívne vyjednávanie pokračuje v konštruktívnej atmosfére a vyjednávačom sa podarilo uzavrieť väčšinu bodov, ale pre všetkých podstatný rast mzdy nie je uzatvorený a v rokovaní pokračujeme. Za vedenie ŽSR vyhlasujem, že cieľom je dohodnúť sa na novej kolektívnej zmluve.

Zároveň Vás chcem ubezpečiť, že nemám v zásuvke pripravené žiadne hromadné prepúšťanie tisícok prevádzkových zamestnancov, ako sa to šíri v sieti ŽSR. Ide o chodbové reči.

Mojou úlohou, ako generálneho riaditeľa, je zabezpečiť efektívnosť. V najbližšom období bude realizovaný projekt Centralizácia riadenia dopravných prostriedkov a mechanizácie ŽSR, ktorý priamo súvisí s nasadením nových vozidiel do prevádzky, ktoré budú zabezpečované formou operatívneho lízingu. Rovnako plním svoj sľub a navštevujem bez ohlášenia železničné stanice a ďalšie pracoviská po Slovensku a s mnohými z Vás som už osobne rozprával. Je to spôsob, ktorý budem uplatňovať aj naďalej, pretože chcem byť s Vami v autentickom kontakte bez akéhokoľvek vedomého či nevedomého ovplyvňovania. Aj keď som človek vecný, prísny a racionálny, jedným dychom dodávam, že mám hlboký zmysel pre spravodlivosť.

Navštívil som Košice, Prešov, Poprad, Starý Smokovec, Štrbské Pleso, Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Komárno, Dunajskú Stredú a aj malé staničky ako Kvetoslavov, Dolný Štál a mnohé iné. Veľmi oceňujem prácu kolegov, s ktorými som sa mohol stretnúť a rozprávať. Teším sa, že rozhovory, ktoré som mal s mnohými z Vás, boli otvorené a nefalšované. Na druhej strane ma neteší, že najčastejšou témou rozhovorov boli pravidlá odmeňovania, ich nastavenie a rovnako aj sociálne podmienky, v akých často pracujete. Určite sa na to podrobne pozriem s pánom Hudákom, námestníkom GR pre ľudské zdroje a začnem riešiť i ďalšie námety, ktoré som si z našich stretnutí po staniach zobral. Už v tejto chvíli Vám môžem sľúbiť, že okrem noviniek v mzdovom systéme bude zabezpečené aj zriadenie plánovanej položky pre zlepšenie sociálnych podmienok na pracoviskách, kde je situácia kritická. Výška bude schválená v rámci investičného plánu ŽSR. Ste pracovití ľudia, ktorí majú železniciu v srdci a snažia sa robiť svoju prácu, v nie ľahkých podmienkach čo najlepšie, za čo vám ako generálny riaditeľ ďakujem.

Kolegovia, prajem Vám všetkým úspešný začiatok roka.

S úctou

Juraj Tkáč
generálny riaditeľ ŽSR

NA OBÁLKE

Novoročný západ slnka nad ŽST Vlkanová.

Z návštev generálneho riaditeľa ŽSR Juraja Tkáča

Personálne zmeny

Generálny riaditeľ Železníc Slovenskej republiky Juraj Tkáč:

- dňom 1. decembra 2018 zaradil do funkcie vedúcej Oddelenia investičného plánu a analýz investícií na Odbore investorskom GR ŽSR Ingrid PERESZLÉNYIOVÚ,
- dňom 18. decembra 2018 poveril výkonom funkcie riaditeľa Ústredného inštitútu vzdelávania a psychológie Bratislava Vladimíra KRIŠTOFÍKA,
- dňom 1. januára 2019 zaradil do funkcie vedúceho Účelového

- strediska ŽSR – Strediska prevádzkového manažmentu Róberta BORČINA,
- dňom 1. januára 2019 zaradil do funkcie námestníka riaditeľa Oblasťného riaditeľstva pre riadenie dopravy na Oblasťnom riaditeľstve Zvolen Petra BOSÍNIHO,
- dňom 1. januára 2019 zaradil do funkcie vedúceho Oddelenia ekológie na Odbore bezpečnosti a inšpekcie GR ŽSR Gabriela KARÁDYHO.

ŽSR uzatvorili koncesnú zmluvu na prevádzkovanie Terminálu intermodálnej prepravy Žilina

Za tridsať rokov získajú 86,4 mil. € s DPH

Železnice Slovenskej republiky na základe súhlasu vlády uzatvorili 21. decembra 2018 koncesnú zmluvu na prevádzkovanie Terminálu intermodálnej prepravy Žilina. Zmluva bola uzatvorená so spoločnosťou TIP Žilina, s.r.o., koncesná lehota predstavuje 30 rokov a výška ročného koncesného poplatku je 2 880 000 € s DPH (2 400 000 € bez DPH), čo počas koncesnej lehoty znamená 86,4 mil. € s DPH (72 mil. € bez DPH). Prevádzkovanie terminálu koncesionárom je unikátnym projektom, ktorý doposiaľ nebol v podmienkach Slovenskej republiky realizovaný. Ide o prvý intermodálny terminál v SR, kde sa uplatňuje verejno-súkromné partnerstvo. Terminál bude verejne dostupným a bude umožňovať otvorený a nediskriminačný prístup pre všetkých používateľov.

„Uzatvorením zmluvy s úspešným uchádzačom boli naplnené všetky limitujúce podmienky uložené Rozhodnutím EK. Zároveň zanikne riziko, že projekt by mohol byť vyhodnotený ako nefungujúci, a teda s ním pomíne aj riziko vrátenia prostriedkov čerpaných z EÚ fondov na výstavbu terminálu v objeme 13,29 miliónov €,“ vyjadril spokojnosť generálny riaditeľ ŽSR Juraj Tkáč s tým, že: „Okrem prínosu do štátneho rozpočtu v objeme 2,88 miliónov € ročne ušetríme ročne 137-tisíc € na prevádzkovanie terminálu.“

Vlastnému uzatvoreniu Koncesnej zmluvy predchádzala takmer dvojročná príprava procesu verejného obstarávania. Projektový tím uskutočnil rad odborných a právnych stretnutí, výsledkom ktorých bola ucelená koncesná dokumentácia a vyhlásenie verejného obstarávania na Výber prevádzkovateľa terminálu intermodálnej prepravy Žilina. Pred zverejnením oznámenia vo vestníku verejného obstarávania a Úradnom vestníku Európskej únie ŽSR uskutočnili prieskum trhu, aby terminál predstavili nielen slovenským, ale i zahraničným spoločnosťami, podnikajúcimi v kombinovanej doprave. 57 spoločnostiam sa zaslalo oznámenie o uskutočnení prieskumu trhu s možnosťou obhliadok terminálu a bližším predstavením terminálu. Informácia o prieskume trhu sa zároveň umiestnila na stránke spoločnosti

Terminál je vybudovaný na území, ktorým prechádzajú významné medzinárodné dopravné spojenia do a z Českej republiky, na Ukrajinu, Poľsko, Rakúsko a Maďarsko. Jeho skladovacia plocha je 10 000 m², celková dĺžka pojazdových koľají žeriavu 750 m, pričom rôzne druhy IPJ budú manipulované 2 portálovými žeriavmi.

International Union for Road-RailCombined Transport (UIRR), na stránke Intermodálneho promočného centra, ako i na webovej stránke ŽSR. Obhliadok sa zúčastnili zástupcovia 8 spoločností z Nemecka, Poľska, Slovinska, Čiech a zo Slovenska.

Verejná súťaž na Výber prevádzkovateľa Terminálu intermodálnej prepravy Žilina, od vyhlásenia súťaže až do podpisu, trvala bezmála 13 mesiacov. Počas tohto obdobia komisia pre výber prevádzkovateľa vysvetľovala uchádzačom podmienky uvedené v koncesnej dokumentácii, zúčastňovala sa prehliadok a pripravovala stanoviská k podaným námietkam.

Bolo to náročné obdobie, ale ako to zhodnotila manažérka projektu Paulína Szentesi: „Po prijatí úlohy pripraviť proces verejného obstarávania na Výber prevádzkovateľa TIP Žilina to bola veľká výzva. Všetci, ktorí boli zapojení do tohto projektu, mu odovzdali všetky svoje technické, odborné, praktické skúsenosti a rady. Každému záležalo na tom, aby sme projekt úspešne ukončili. Úlohy mali krátky termín plnenia a nepočula som zo strany zainteresovaných, že sa to nedá.

Ďakujem všetkým za úspešné zvládnutie projektu a som rada, že som s nimi mohla spolupracovať. Ostáva nám odovzdať terminál koncesionárovi. Verím, že i toto úspešne zvládneme.“

Ostrá prevádzka Terminálu intermodálnej prepravy Žilina koncesionárom sa predpokladá najneskôr do 4 mesiacov odo dňa odovzdania terminálu. Po spustení prevádzky už bude terminál v plnej réžii koncesionára.

(pop), foto: bos, ŽSR

Prevádzka TIP Žilina sa spustí v najbližších mesiacoch.

Koncesná zmluva na prevádzkovanie terminálu sa uzatvorila 21. decembra 2018.

Na slávnostnom podpise zmluvy poďakoval generálny riaditeľ ŽSR Juraj Tkáč (v strede) za takmer dvojročnú prácu všetkým, ktorí sa na projekte podieľali. Podpisu sa zúčastnili aj zástupcovia spoločnosti TIP Žilina, s.r.o., Peter Širofák (vľavo), Peter Aufrecht a Andrej Schwarz, tiež aj manažérka projektu (vpravo) Paulína Szentesi.

Lužianky TIP, pre vlak 47168 postavené a voľno...

Týmto „dopraváckym“ hlásením začíname príspevok o odchode prvého „automotive“ vlaku z terminálu intermodálnej prepravy v Lužiankach. Ako sa rozbehla doprava týchto vlakov a v akej frekvencii bude pokračovať v roku 2019, sme zisťovali na Odbore dopravy GR ŽSR.

Z TIP Lužianky vypravili do nemeckého Gelsenkirchen - Bismarck prvý nákladný vlak, ktorý bol ložený automobilmi len na spodných plošinách „autovozňov“ ešte na konci minulého roka, 21. decembra 2018. Druhá jazda vlaku zo Slovenska prebehla 4. januára, tento vlak bol ložený automobilmi už aj na horných plošinách vozňov. Tretia jazda sa uskutočnila následne o 5 dní, 9. januára 2019. Vlaky boli vyťažené na normatív dĺžky a ich doprava prebehla bez prevádzkových mimoriadností.

Na základe objednávky dopravcu Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a.s., bol do platného GVD 2018/2019 zapracovaný jeden pár vlakových trás Nex 47168/47169 na relácii Lužianky TIP - Lužianky - Leopoldov - Bratislava - Petržalka - Gelsenkirchen - Bismarck DE a späť, ktorý bude využívaný na prepravu áut automobilky Jaguar Land Rover. Nákladné expresy sú plánované na najvyššiu dovolenú rýchlosť 100 km/h a dni ich jazdy v intenzite 3-krát do týždňa.

(luk), foto: Peter Melicher

Trakčné lano omotané okolo celej súpravy.

Silný vietor a spadnutý strom obmedzili dopravu na trati Kúty - Gbely

3. januára 2019 o 6.43 hod. ohlásil rušňovodič vlaku Os 2405 náraz riadiaceho vozňa motorovej jednotky do spadnutého stromu v km 53,270 v traťovom úseku Gbely - Kúty. Strom, okrem rozbitého okna vlaku, strhol aj trakčné vedenie v celkovej dĺžke 300 m.

Vplyvom zlých poveternostných podmienok spadol na trať 30 metrov vysoký topoľ z pravej strany v smere jazdy vlaku. Oprava bola možná až po príchode MVTV o 8.22 hod. „Vedúci prác ihneď zaistil osadenie skratovacích tyčí a zabezpečil miesto pred možným úrazom elektrickým prúdom, nakoľko trakčné lano bolo namotané na predných nárazníkoch rušňa a pod celou súpravou vlaku,“ vyjadrili sa z Oblastného riaditeľstva Trnava. Po vzniknutej nehodovej udalosti vydal hneď

elektrodispečer nariadenie nevystupovať z vlaku, v ktorom sa nachádzalo asi 20 osôb. Počas pohotovosti bol vlak vykurovaný a nikto z cestujúcich ani personálu nebol zranený. Cestujúci boli následne prepravení technologickým vozidlom ŽSR do ŽST Kúty a prestúpili na vlak Os 2011. O 11.12 hod. bola koľaj daná do prevádzky s čiastočným obmedzením elektrickej trakcie. Konečná oprava trakčného vedenia bola vykonaná 4. januára o 12.45 a trať bola opäť prevádzkyschopná v plnom rozsahu.

(liz), foto: Michal Metelka

Strom rozbil predné okno Os 2405.

Spadnutý topoľ rozbil okno na riadiacom vozni a strhol trakčné vedenie.

Železničné múzeum bilancuje aj plánuje

Rok 2018 bol z pohľadu významných výročí výnimočný nielen pre Slovenskú republiku, ale aj pre železnice na Slovensku. Azda najvýznamnejšie bolo 170. výročie príchodu prvého parného vlaku na Slovensko, ktoré sme si pripomenuli 20. augusta 2018.

Oslavy tohto železničného jubilea sa natiahli na väčšiu časť roka. Vyše 20 podujatí železničnej nostalgie, resp. jász mimoriadnych vlakov, ľuďom vo všetkých kútoch Slovenska pripomenulo, že pred 170 rokmi (ak nepočítame vtedy už existujúcu konskú železnicu) sa na našom území prvýkrát objavil dopravný prostriedok, ktorý nebývalým spôsobom zasiahol do životov ľudí a hospodárstva štátu. Pri týchto jazdách Železnice Slovenskej republiky (ďalej len ŽSR) intenzívne spolupracovali s občianskymi združeniami, ktoré sa starajú o vozidlá zo zbierky podnikového múzea ŽSR – Železničného múzea Slovenskej republiky (ďalej len ŽM SR). Vrcholovým podujatím bol 29. septembra 2018 Deň železnice vo Vrútkach, ktorý ponúkol celodenný program pre všetky vekové kategórie a zahŕňal množstvo jász mimoriadnych vlakov ťahaných historickými rušňami.

Ďalšie významné výročie sa oslavovalo, takpovediac, medzinárodne. Česi a Slováci si pripomenuli 100 rokov od vzniku 1. Československej republiky a k oslavám významne prispeli aj samotné ŽSR. Z medzinárodnej spolupráce, ku ktorej sa ŽSR pripojili, vznikla nevšedná prezentácia tzv. Prezidentského vlaku. Aj keď vlak, zostavený z vozňov slúžiacich československým prezidentom, mohol počas svojho krátkého júlového pobytu na Slovensku navštíviť len zopár miest, pozrieť si ho stihlo niekoľko desiatok tisíc návštevníkov. Vyvrcholením tohto projektu bola jazda súčasných prezidentov Českej a Slovenskej republiky 29. júla 2018 z Hodonína do Topolčianok mimoriadnym parným vlakom, ťahaným parným rušňom 486.007, prezývaným Zelený Anton a zloženým z už spomínaných prezidentských vozňov.

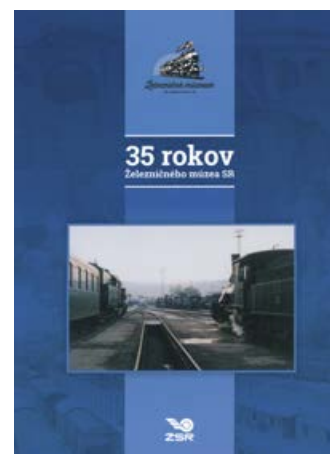
Aj samotné podnikové múzeum ŽSR si pripomenulo menšie výročie, a to 35 rokov od svojho vzniku. Dnešné ŽM SR bolo zriadené 1. júla 1983 ako Pamätník železničnej dopravy na Slovensku Rozkazom náčelníka Východnej dráhy č. 5 zo dňa 2. mája 1983. Pri tejto príležitosti vyšla aj malá publikácia, ktorá stručne popisuje nielen 35-ročné pôsobenie podnikového múzea, ale aj okolnosti, ktoré jeho vzniku predchádzali. Obsahuje tiež stručnú históriu občianskych združení, ktoré so ŽMSR spolupracujú pri záchrane historickej železničnej techniky a nakoniec aj prehľad zhromaždených predmetov ŽMSR. Publikácia je stále dostupná a získať ju môžu záujemcovia pri návšteve niektorého z podujatí, ktoré sa konajú v priestoroch ŽMSR. Kalendár podujatí železničnej nostalgie v roku 2018 bol všeobecne bohatý. Občianske združenia

pripravili v spolupráci, resp. s podporou ŽSR, vyše sto jász mimoriadnych vlakov na slovenských tratiach, ale úspešne reprezentovali Slovensko aj na podujatiach v zahraničí. Naše historické vozidlá sa tak dostali viackrát do Českej republiky, kde sa tešia mimoriadnej obľube a v septembri spestrili v Budapešti oslavy 150. výročia vzniku spoločnosti MÁV (Maďarské štátne železnice).

Rok výročí prial aj kolekciu historických koľajových vozidiel zo zbierok ŽM SR. Pri príležitosti 100. výročia 1. Československej republiky, vďaka spolupráci ŽSR a Spolku Výhrevne Vrútky, sa sprevádzkoval už spomínaný Zelený Anton, ktorý sa následne predviedol na jazdách späť s týmto výročím. ŽSR tiež významne podporilo opravy a údržbu vozidiel zverených spolkom. Výsledkom sú opravené funkčné vzácne historické vozidlá, ktoré bude môcť verejnosť stretávať na jazdách a podujatiach železničnej nostalgie. Rok výročí ale nenechal chladnými ani dobrovoľníkov z jednotlivých združení, ktorí dokázali prinavrátiť do prevádzky zverené vozidlá aj bez podpory. Za všetky možno spomenúť napríklad Mazutku, rušeň s označením 555.3008, o ktorý sa stará Klub priateľov histórie železničnej dopravy, pôsobiaci v rušňovom depe Bratislava východ. Podobne pod Zvolenským zámkom koncom roka opäť zaznel motor rušňa T 678.012 v starostlivosti Klubu historickej techniky pri RD Zvolen, ktorý je práve pre oblasť stredného Slovenska typickým rušňovým radom.

Takto možno v skratke zhodnotiť rok 2018 z pohľadu železničnej nostalgie na tratiach ŽSR. V súčasnosti už ale beží nový rok a s ním aj nové výzvy, ktoré priblížil Michal Tunega, riaditeľ ŽM SR: „**Rok 2019 bude, čo sa týka počtu a náročnosti jász mimoriadnych vlakov, troška jednoduchší. Nečakajú nás také veľké oslavy ako minulý rok, ale v spolupráci s našimi klubmi si pripomenieme výročia niekoľkých tratí. Kalendár jász, ktorý aktuálne dokončujeme, však nemožno pokladať za nezaujímavý. Myslí si, že si v ňom každý nájde akciu, ktorá ho zaujme a bude sa chcieť zúčastniť.**“

V roku 2019 budú pokračovať aj opravy historických vozidiel. „Som veľmi vďačný, že vedenie ŽSR podporuje rozvoj podnikového múzea a zveľaďovanie kolekcie historických koľajových vozidiel aj v neľahkých chvíľach, ktorým musí ŽSR čeliť. Samozrejme, že neočakávame, že sa všetky zachránené múzejné predmety podarí zrestaurovať za pár rokov. Táto naša činnosť je beh na veľmi dlhé trate, ale každý malý krôčik vpred nás posúva bližšie k vytúženému cieľu. Preto sa musíme sústrediť na čo najefektívnejšie využitie prostriedkov, ktoré budeme mať k dispozícii a opravy historických vozidiel rozumne plánovať aj do budúcnosti. Možno sa to teraz nezdá, ale o necelých 5 rokov budú železnice oslavovať 175. výročie od príchodu 1. parného vlaku na Slovensko, a takéto jubileá sa bežne oslavujú intenzívnejšie než stosedemdesiatka. Preto už teraz rozmyšľame, čo pripraviť a aké staré rušne alebo vozne so súhlasom vedenia ŽSR budeme opravovať tak, aby sme v roku 2023 verejnosti ukázali ďalšie zaujímavé kúsky, »»»»

Publikáciu 35 rokov Železničného múzea SR budú môcť záujemcovia nájsť najmä na podujatiach, ktoré Železničné múzeum pripravuje aj v roku 2019 vo svojich priestoroch.

Opravený rušeň 486.007 Zelený Anton, ktorý objektív zachytil pri prejazde Devínskou Novou Vsou 29. júla 2018, bez problémov odviezol vlak aj s dvomi prezidentmi z Hodonína až do Topolčianok.

Medzi historické vozidlá, ktoré sa v roku 2018 vďaka ŽSR podarilo opraviť, patrí aj rýchlikový vozeň 3. triedy z roku 1931, označený Ca 4-5099.

ktoré sa počas existencie múzea podarilo zachrániť. Je to pre železnice veľká výzva, ale aj jedna z možností a príležitostí, ako sa ukázať v očiach verejnosti v dobrom svetle," dodal M. Tunega. Plány na rok 2019 sú skromnejšie, čo je ale v porovnaní s minulým nevhodným rokom pochopiteľné. Poľaviť z pracovného nasadenia ale nemožno, pretože poslanie železničnej nostalgie a podnikového múzea sú jasne dané. Treba pritiahnúť verejnosť späť na železniciu, treba robiť osvetu medzi mladými, aby opäť objavili čaro železníc. Jedine tak môže železnica neskôr v týchto ľuďoch nájsť zdatných odborníkov, ktorí sa postarajú o kus našej spoločnej histórie.

(red), foto: ŽM SR

Príspevok na rekreáciu

Podľa nového paragrafu 152a Zákonníka práce sa s účinnosťou od 1. januára 2019 ukladá zamestnávateľovi, ktorý zamestnáva viac ako 49 zamestnancov, povinnosť prispievať zamestnancovi na výdavky na rekreáciu na Slovensku formou príspevku na rekreáciu.

Podmienkou pre poskytnutie príspevku pre zamestnanca ŽSR je trvanie pracovného pomeru v ŽSR nepretržite najmenej 24 mesiacov, pričom táto podmienka sa posudzuje ku dňu začatia rekreácie. Príspevok sa poskytuje len zamestnancom pracujúcim na základe pracovnej zmluvy. Na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru nie je získanie príspevku možné. Ak má zamestnanec niekoľko zamestnávateľov, môže v jednom kalendárnom roku požiadať o príspevok na rekreáciu len jedného zamestnávateľa. Žiadosť na poskytnutie príspevku predkladá zamestnanec na predpísanom formulári, ktorý tvorí prílohu č. 1 Metodického pokynu generálneho riaditeľa k poskytovaniu príspevku na rekreáciu podľa § 152a Zákonníka práce číslo 23781/2019/0510 (MP). Preukázanie oprávnených výdavkov musí byť realizované do 30 dní odo dňa ukončenia rekreácie predložením účtovných dokladov, v ktorých je uvedený aj meno žiadateľa – zamestnanca ŽSR.

Medzi oprávnené preukázané výdavky zamestnanca na rekreáciu patria služby cestovného ruchu spojené s ubytovaním najmenej na dve prenocovania na Slovensku, pobytový balík obsahujúci ubytovanie najmenej na dve prenocovania a stravovacie služby alebo iné služby súvisiace s rekreáciou na Slovensku, alebo ubytovanie obsahujúce najmenej dve prenocovania na území Slovenska, ktorého súčasťou môžu byť stravovacie služby. Patria sem aj organizované viacdenné aktivity a zotavovacie podujatia počas školských prázdnin na Slovensku pre dieťa zamestnanca, navštevujúce základnú školu alebo niektorý z prvých štyroch ročníkov gymnázia s osemročným vzdelávacím programom, ako aj viacdenné detské tábory bez prenocovania, kde rodič ráno dieťa odovzdá a v priebehu dňa si ho prevezme.

Medzi oprávnené výdavky zamestnanca patria aj preukázané výdavky na ďalšie osoby, ktoré sa so zamestnancom zúčastňujú

na rekreácii. Sú to manžel alebo manželka, vlastné dieťa, dieťa zverené zamestnancovi do náhradnej starostlivosti alebo iná osoba, žijúca so zamestnancom v spoločnej domácnosti. Tieto skutočnosti zamestnanec potvrdzuje podpisom čestného prehlásenia, ktoré je súčasťou žiadosti o príspevok na rekreáciu (Príloha č. 1 MP).

Zamestnávateľ poskytuje príspevok na rekreáciu v sume 55 % oprávnených výdavkov, najviac však v sume 275 € za kalendárny rok, čo zodpovedá 55 % celkových nákladov na rekreáciu v sume 500 €. Nárok si zamestnanec uplatňuje v roku, v ktorom sa rekreácia začala. Zamestnanec môže príspevok čerpať aj opakovane, avšak len do maximálnej sumy 275 € za kalendárny rok. Aj v prípade, že náklady na rekreáciu presiahnu 500 €, poskytne zamestnávateľ príspevok v sume maximálne 275 €. Príspevok, ktorý zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi, je oslobodený od dane z príjmov.

Zamestnanec môže využiť čerpanie príspevku na rekreáciu dvomi spôsobmi. Preplatením vynaložených výdavkov na rekreáciu cez mzdu alebo prostredníctvom rekreačného poukazu Callio.

Pri využití preplatenia výdavkov cez mzdu zamestnanec uhradí náklady za rekreáciu vlastnými finančnými prostriedkami v plnej výške a následne vyplní žiadosť o príspevok na rekreáciu podľa Prílohy č. 1 MP. K žiadosti je potrebné pripojiť originály účtovných dokladov, ktorých súčasťou musí byť meno a priezvisko žiadateľa, zamestnanca ŽSR. Žiadosť s priloženými dokladmi zamestnanec odovzdá na príslušné pracovisko LZ najneskôr do 30 dní odo dňa skončenia rekreácie. Ak by bola žiadosť predložená po tomto termíne, zamestnávateľ príspevok na základe týchto dokladov nemôže poskytnúť.

Pri využití rekreačného poukazu vo forme elektronickej bonifikačnej karty Callio (elektronická karta používaná na stravovanie) zamestnanec pred rekreáciou po-

žiada pracovisko LZ formou žiadosti podľa prílohy č. 1 MP o dobitie karty na sumu plánovanej rekreácie. Zamestnanec môže požiadať o kredit (dobitie karty Callio) jednorázovo v plnej výške max. do 500 € alebo postupne v priebehu roka v nižších čiastkach (min. 150 €, zaokrúhlené na desiatky), najviac však do výšky 500 € za rok. Kredit bude pozostávať z 55 % príspevku zamestnávateľa (max. 275 €) a 45 % príspevku zamestnanca (max. 225 €). Možnosť platenia kartou Callio je limitovaná len pre rekreačné zariadenia, s ktorými má spoločnosť GGFS, s.r.o. ako vydavateľ bonifikačnej karty Callio zmluvný vzťah. Zamestnancovi bude na základe schválenej žiadosti nabitý kredit v požadovanej čiastke. Zrážka zo mzdy v sume príspevku zamestnanca bude zamestnancovi realizovaná maximálne dvomi splátkami v najbližších výplatných termínoch. V prípade využitia rekreačného poukazu prostredníctvom karty Callio zamestnanec už nepredkladá zamestnávateľovi žiadne účtovné doklady. Upozorňujeme však, že ak zamestnanec nevyčerpá rekreačný poukaz do 31. decembra 2019, kredit prepadá bez náhrady. Príspevok zamestnanca (max. 225 €) sa zamestnancovi nevráti.

Agendu súvisiacu s príspevkom na rekreáciu bude vybavovať oddelenie odmeňovania a starostlivosti o zamestnancov príslušného RP LZ, za GR ŽSR a ÚS príslušný zamestnanec 0510 a príslušný ÚC ŽSR. Ďalšie podrobnejšie informácie obsahuje Metodický pokyn generálneho riaditeľa k poskytovaniu príspevku na rekreáciu podľa § 152a Zákonníka práce číslo 23781/2019/0510.

© 510 GR ŽSR, foto: pixabay

Počet nehôd na železničných priecestiach klesol, medziročne ale stúpol počet ľudí, ktorí na priecestiach zahynuli

V bilancii nehôd na železničných priecestiach za rok 2018 zaznamenali ŽSR celkom 48 nehôd, pri ktorých zahynulo 15 ľudí a ťažko sa zranilo 14. Pre porovnanie, oproti roku 2017 je to o 2 nehody menej, počet usmrtených stúpol z 9 na 15, takisto stúpol aj počet ťažko zranených o 1 osobu.

Zo spomínaných 48 nehôd sa až v 34 prípadoch stali nehody na aktívne zabezpečených priecestiach a 14 nehôd na pasívnych priecestiach, zabezpečených iba výstražnými krížmi. Zodpovednosť za vznik týchto nehôd bola vo všetkých prípadoch pripísaná užívateľom železničných priecestí, vodičom cestných vozidiel, cyklistom alebo chodcom. Zomrelo pri nich 15 osôb (5 vodiči, 5 spolujazdci, 2 cyklisti a 3 chodci) a 14 ľudí utrpelo ťažké zranenia (8 vodiči, 5 spolujazdci a 1 zamestnanec).

NEHODA S NAJVÄČŠIMI NÁSLEDKAMI NA ŽIVOTOCH

Jedna z najtragickejších nehôd s najväčšími následkami na životoch sa stala 11. apríla v skorých ranných hodinách v medzistaničnom úseku ŽST Jesenské – Rimavská Sobota. Na aktívnom železničnom priecestí v činnosti sa zrazil vlak s osobným autom. Tragédia si vyžiadala tri ľudské životy, jedna osoba sa ťažko zranila a jedna ľahko. Pri nehode bol poškodený vlak ZSSK a osobné auto, celková škoda bola vyčíslená na 13 045 €. Príčinou vzniku tragickej nehody bolo nerešpektovanie výstrahy priecestného zabezpečovacieho zariadenia a vojdenie automobilu do priechodného prierezu traťovej koľaje na priecestí v čase, kedy priecestím prechádzal vlak.

Nehoda z 11. apríla v úseku ŽST Jesenské – Rimavská Sobota. Zdroj: O440

NEHODA S NAJVÄČŠOU MATERIÁLNOU ŠKODOU

Nehoda s najväčšou vyčíslenou materiálnou škodou sa stala 23. júla na aktívnom železničnom priecestí v činnosti. V dopoludňajších hodinách sa v medzistaničnom úseku Nováky – Zemianske Kostolány zrazil osobný vlak s nákladným autom. Pri nehode došlo k ťažkému zraneniu vodiča automobilu a k ľahkému zraneniu jedného z cestujúcich vo vlaku, poškodená bola aj železničná infraštruktúra, nákladný automobil a motorová jednotka vlaku. Príčinou vzniku nehody bolo vojdenie auta na priecestie v čase, keď po koľaji išiel vlak a na výstražníkoch PZZ bola dávaná výstraha dvoma červenými, striedavo prerušované svietiacimi svetlami a zvuková výstraha. Celková škoda bola vyčíslená na 942 851,98 €.

TRAGICKÁ NEHODA PRED VIANOCAMI

Tragická nehoda sa stala aj 17. decembra v úseku Úľany nad Žitavou – Šurany, kde došlo o 9.00 hod. k zrážke rýchlika s osobným autom. O život prišli dve spolujazdkyne a vodička utrpela ťažké zranenia, k zraneniu cestujúcich vo vlaku ale nedošlo. Od 9.00 hod. bola v tomto úseku prerušená doprava na tri a pol hodiny a rýchlik bol stiahnutý z trate. V dôsledku nehody meškali 3 vlaky celkovo 267 minút. Príčina nehody je v štádiu zisťovania.

(luk)

Nákladný automobil po nehode z 23. júla. Zdroj: SBI Zvolen

Zdemolovaný automobil po nehode z 11. apríla. Zdroj: O440

Poškodená motorová jednotka vlaku z 23. júla. Zdroj: SBI Zvolen

Nehoda zo 17. decembra v úseku Úľany nad Žitavou – Šurany. Zdroj: O440

Komplexná rekonštrukcia rozvodne v Galante je dokončená

Trakčná napájacia stanica (TNS) Galanta spolu s rozvodňou 110 kV bola spustená do prevádzky v roku 1969. Od roku spustenia až do súčasnosti nebolo technologické zariadenie rozvodne R110 kV inovované, čo v konečnom dôsledku viedlo nielen k morálnej, ale v prvom rade technickej zaostalosti systému. Súčasťou použitej technológie boli zariadenia, ktoré sú ovládané vzduchom, čo bolo častou príčinou porúch a zvýšených nákladov na údržbu. Výkonové vypínače a meracie transformátory používali ako izolačné médium olej. Tým, že boli vystavené rôznym poveternostným podmienkam, UV žiareniu, mrazu, dažďu a snehu, dochádzalo k netesnosti, a tým aj unikaniu tohto izolačného oleja, čo malo v neposlednom rade nepriaznivý vplyv na ekológiu.

Prevádzkovanie zariadenia na hranici, resp. za hranicou životnosti, si vybralo svoju daň v podobe deštrukcie a následne požiaru vypínača 110 kV. Následne bol poškodený aj kombinovaný prístrojový transformátor. Vzhľadom na to, že nebola možná jednoduchá oprava, bola do plánu investičných akcií zaradená stavba, ktorá pre TNS Galanta mala za úlohu riešiť komplexnú rekonštrukciu rozvodne 110 kV. V rámci stavby tak bola požiadavka riešiť stavebnú časť R 110 kV, hlavnú uzemňovaciu sieť, úpravu vlastnej spotreby TNS, EPS a PSN s napojením na C4, kamerový systém, vybudovanie nových káblových trás, ako aj konečná úprava terénu a oplotenie areálu rozvodne 110 kV.

Na základe výberového konania bola uzatvorená zmluva s projekčnou organizáciou LiV-EPI s.r.o., ktorá sa od začiatku zodpovedným spôsobom zhostila úlohy projektanta a koordinátora projekčných prác jednotlivých stavebných objektov a prevádzkových súborov. Zo strany ŽSR bola požiadavka pripraviť projekt rekonštrukcie rozvodne 110 kV tak, aby sa minimalizovali časy úplnej výluky TNS Galanta, t. j. aby aj počas rekonštrukcie rozvodne bol prevádzkovaný jeden z transformátorov 110/27 kV. Aby bolo túto požiadavku možné dosiahnuť, bolo potrebné nasadiť zapuzdrenú, plynom SF6 izolovanú rozvodňu R 110 kV. Z tohto dôvodu boli, ako najoptimálnejšie riešenie rozvodne 110 kV, zvolené moduly PASS firmy ABB. Dané technické riešenie bolo úspešne nasadené na východe v TM Kuzmice a TM Borša, ako aj pri modernizácii úseku trate IV. koridoru v TNS Púchov, pričom v podmienkach ŽSR sa plne osvedčilo.

Vzhľadom na to, že TNS Galanta je napájaná linkovými vedeniami V8866 Rz Križovany a V8868 Rz Nové Zámky spoločnosti Západoslvenská distribučná a.s. (ZSDIS), ktorá pomocou týchto liniek zabezpečuje dodávku elektrickej energie aj cudzím subjektom

Realizácia rekonštrukcie rozvodne 110kV v TNS Galanta.

(nielen ŽSR), boli pracovníci distribučnej spoločnosti od začiatku zapojení do procesu tvorby projektovej dokumentácie. Na základe pracovných porád boli nastavené štandardy vzájomnej komunikácie a výmeny dát medzi riadiacimi systémami ŽSR a ZSDIS. So samotnou stavbou ŽSR potom súvisela aj stavba spoločnosti Západoslvenská distribučná, a.s. ktorá spočívala v realizácii a dodávke optických káblov, vedených od vstupného 110 kV portálu rozvodne 110 kV cez areál TNS až do ovládatej budovy TNS a rozvádzača prenosových zariadení. Vybudovaním prenosovej cesty medzi ŽSR a ZSDIS vznikol priestor pre možnosť výmeny informácií o stave prvkov TNS, pôsobení ochrán a podobne. Spolu s úpravou hardvéru a softvéru na RSE Bratislava bude možné na ZSDIS posielat' informácie (stav prvkov, pôsobenie ochrán, ...) aj z iných TNS.

S výmenou technológie veľmi vysokého napätia súvisela aj výmena starých mechanických ochrán za moderné digitálne. Pre ochranu liniek bola naprojektovaná dvojica ochrán, pričom jedna zabezpečuje funkciu ochrany a druhá je vo funkcii terminálu komunikujúcej s riadiacim systémom. S vybudovaním prenosových ciest mohla byť do programovej úlohy linkových ochrán doplnená funkcia strhávania ochrany, t. j. vzájomná väzba ochrán medzi TNS a Rz Križovany a Rz Nové Zámky. Týmto bola zvýšená úroveň chránenia prírodných liniek, ako aj zariadenia R 110 kV.

Zmluva na realizáciu stavby medzi ŽSR a firmou ELTRA s. r. o. Košice bola uzavretá v novembri 2017. Vzhľadom na to, že I. etapa prác podľa projektu organizácie výstavby začínala demolačnými prácami a vybudovaním základov pre nové technológie, bolo potrebné, aby práce začínali v jarných mesiacoch. Z tohto dôvodu bolo stavenisko TNS odovzdané zhotoviteľovi až začiatkom apríla 2018. Napriek tomu, že na realizácii stavby sa formou poddodávok podieľalo niekoľko firiem, podarilo sa firme ELTRA s. r. o. práce skoordinať tak, aby začiatkom decembra 2018 bola stavba ukončená a skolaudovaná.

Odbor oznamovacej a zabezpečovacej techniky a elektrotechniky sa dlhodobo snaží nasadzovať do prevádzky technicky inovatívne riešenia, ktoré si vyžadujú menšiu potrebu údržby, resp. nasadzovanie tzv. bezúdržbových zariadení. Tieto aktivity sa dejú, či už v rámci stavieb modernizácie koridorov, alebo, ako v tomto prípade, v rámci investičných akcií stavieb vybudovaných z vlastných prostriedkov.

Vladimír Oravec (0460) foto: autor

Zostáva dúfať, že rozvodňa 110 kV v TNS Galanta bude bez poruchy fungovať rovnako, ako jej predchodkyňa a že sa podarí realizovať podobné projekty aj v ostatných TNS.

Opýtali sme sa riaditeľov oblastných riaditeľstiev: Čo najvýznamnejšie vás v roku 2019 čaká?

Oblastné riaditeľstvo Zvolen Marián Izakovič, riaditeľ

Na otázku „čo nás čaká v roku 2019“ nie je v tomto období jednoduché odpovedať, nakoľko nemáme schválený plán komplexných rekonštrukcií dodávateľským ani hospodárskym spôsobom a rovnako nám

chýbajú aj limity plánu spotrebovaných nákupov a služieb na zabezpečenie opravných prác v rámci hlavnej činnosti. Každopádne však budeme veľké úsilie venovať zabezpečeniu bezpečnej a plynulej prevádzky železničnej dopravy, a to z pohľadu riadenia dopravy, ako aj správy a údržby železničnej infraštruktúry.

Od 2. januára 2019 bola obnovená osobná doprava v úseku Zvolen – Šahy a hneď od prvých dní roku 2019 venujeme veľké úsilie tomu, aby bola prevádzka bezpečná a plynulá a aby sa všetci zamestnanci čo najskôr prispôbili novým prevádzkovým podmienkam.

Po úspešnom roku 2018, kedy sa aj do nášho regiónu dostalo viacero veľmi potrebných investícií, by sme boli veľmi radi, keby sa podarilo nadviazať na tento trend aj v roku 2019. Niektoré investičné akcie pokračujú z predchádzajúceho roku a netr-

pezlivo čakáme na ich dokončenie. Veríme, že v roku 2019 bude úspešne realizované verejné obstarávanie na zhotoviteľa prác na pripravovanú rekonštrukciu niektorých úsekov tratí, ktoré prevádzkujeme s obmedzeniami rýchlosti. Veľké očakávania smerujeme k ohlásenému nákupu nových cestných vozidiel, ktoré určite zlepšia mobilitu a pracovné podmienky zamestnancov správy a údržby. Veľmi by sme sa potešili, keby sa začala aj obmena koľajovej mechanizácie. Z pohľadu hlavnej činnosti chceme najväčšie úsilie venovať odstráneniu prechodných obmedzení traťovej rýchlosti. Potešiteľné je, že sú zmluvne zabezpečené dodávky viacerých rozhodujúcich druhov materiálu. Veríme, že sa podarí uzatvoriť aj chýbajúce zmluvy na dodávku náhradných dielov do výhybiiek, čo sa určite prejavilo na efektívnejšom vykonávaní údržby a zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy.

Oblastné riaditeľstvo Trnava Milan Kubiček, riaditeľ

Využívam túto príležitosť v úvode roka, aby som najskôr poďakoval všetkým svojim spolupracovníkom a zamestnancom OR Trnava za odvedenú prácu v roku 2018 a taktiež poprial všetko naj všetkým železničiarom v roku 2019.

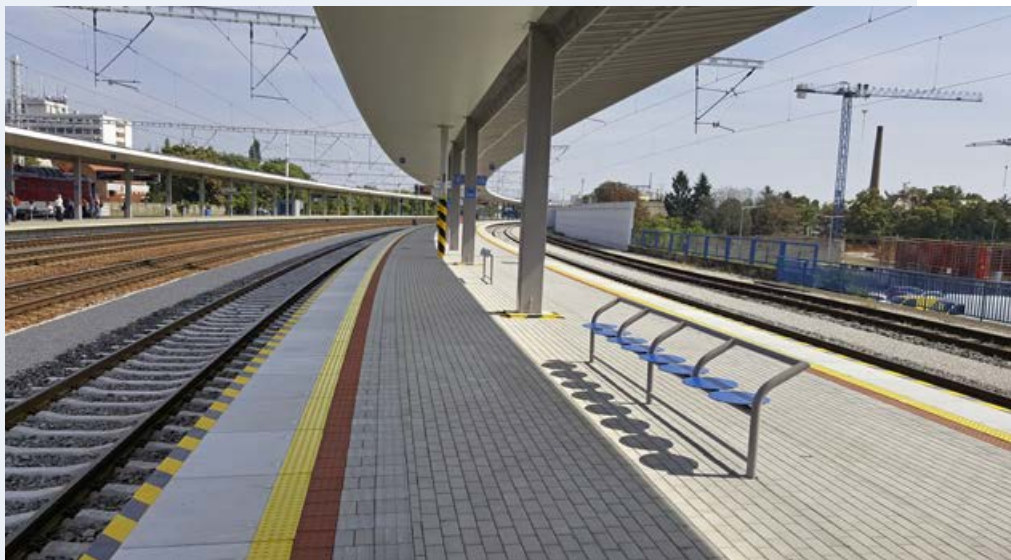
vieme, čo nás nové čaká v roku 2019, je to, že budeme zabezpečovať spravovanie a prevádzku v zmysle zmluvy o poskytovaní služieb na TIP Lužianky pre spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., kedy sa očakáva pravidelné využívanie tohto terminálu s odvozom hotových výrobkov uvedenej spoločnosti.

Sme plní očakávania, že bude ukončený výber zhotoviteľa na modernizáciu IV. Koridoru na úseku Devínska Nová Ves – Kúty – Kúty št. hr. s ČR, nakoľko stav infraštruktúry si už žiada vykonať opravné práce modernizačného charakteru. V tomto roku by sa tiež mala začať realizácia výstavby parkoviska pri ŽST Pezinok. Netrpezlivo tiež očakávame dodanie nových cestných

motorových vozidiel, ktoré boli obstarané, čo nám značne pomôže pri zabezpečovaní našich činností. Obdobne by sme privítali aj obnovu a doplnenie koľajovej mechanizácie. Uvítali sme uzatvorenie zmlúv na dodávku strategických a veľmi potrebných materiálov, čo sa týka koľajníc, podvalov, mostníc a sme plní očakávania, aby takto boli zabezpečené aj veľmi chýbajúce výhybkové súčiastky.

Taktiež nás v roku 2019 čaká v spolupráci s Regionálnym pracoviskom ľudských zdrojov náročná úloha zabezpečenia naplnenia stavu zamestnancov novými zamestnancami a udržanie terajších, nakoľko v našom obvode je v súčasnosti dosť značný podstav prevádzkových zamestnancov.

Tak, ako už bolo spomenuté, v čase uzávierky Ž Semaforu nie je k dispozícii pridelený finančný plán, ani plán komplexných rekonštrukcií, avšak aj OR Trnava bude v roku 2019 v zmysle svojho poslania vo svojom obvode riadiť dopravu, zabezpečovať správu a údržbu železničnej infraštruktúry tak, aby bola zabezpečená bezpečnosť a plynulosť železničnej prevádzky. Z toho, čo

Oblasťné riaditeľstvo Košice

Jozef Horváth, riaditeľ

Na rok 2019 má OR Košice stanovených viacero najdôležitejších cieľov. Po prípravnom období výberu a schvaľovania železničných staníc máme záujem naplno v roku 2019 rozbehnúť projekty „Cielových investícií (CI)“ v zmysle Nariadenia GR ŽSR č. 29/2017. Za OR Košice je do projektu vybraných 19 železničných staníc (objektov) rozdelených do 3 fáz. Projekt sleduje hlavne zvýšenie produktivity práce pre bezpečné riadenie dopravnej prevádzky na tých železničných staniach, kde stav techniky zabezpečovacích zariadení pochádza zo 40. a 50. rokov minulého storočia. Realizáciu chceme dosiahnuť aj zníženie počtu obslužných zamestnancov, odstrániť neúmerne množstvo manuálnej práce zmenou staničného zabezpečovacieho zariadenia s cieľom presunu obsluhy zo stavadla do dopravnej kancelárie. Po schválení projektovej dokumentácie by sa malo začať s realizáciou stavieb cieľových investícií na železničných staniach Kuzmice, Pribenfk, Vranov nad Topľou, Hanušovce nad Topľou,

Plaveč a realizáciou prenosu kontrol PZZ v km 15,751 zo Sečovskej Polianky. Ďalšou novinkou bude, že v zmysle pokynu ministra dopravy a výstavby SR k druhej zmene GVD 2018/2019 od 9. júna 2019 dôjde k začatiu obnovenia osobnej dopravy v úseku Bánovce nad Ondavou – Veľké Kapušany. V roku 2018 bol preverený stav infraštruktúry v uvedenom úseku a následne boli prijaté opatrenia na vylepšenie stavu komfortu pre cestujúcu verejnosť a bezpečnú prevádzku osobnej dopravy. Pripravujeme sa tiež na Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji, ktoré sa budú konať v máji 2019. Boli prijaté opatrenia na vytvorenie podmienok pre zvládnutie prichádzajúcich fanúšikov na ŽST Košice. Nemenej dôležitá je pre nás i postupná rekonštrukcia staničného zabezpečovacieho zariadenia na ŽST Košice. Stavba „ŽST Košice – nástupištia č. 1, 2, 3“ bola vyvolaná následkom revitalizácie ŽST Košice. V rámci stavby budú vybudované nové výťahy na 2. a 3. nástupišti, nová prístupová zastre-

šená rampa na 3. nástupišti, nové prechody k úrovňovým nástupištiam, smerová a výšková úprava koľají pri nástupištiach 1, 2, 3, nové informačné, kamerové a rozhlasové zariadenia a úprava časti staničného zabezpečovacieho zariadenia.

Oblasťné riaditeľstvo Žilina

Krzysztof Awsiukiewicz, riaditeľ

Začiatok roka je ideálnym obdobím na stanovenie cieľov a predsavzatí pre zvyšovanie úrovne súkromného, ale aj pracovného života. Na Oblasťnom riaditeľstve Žilina považujeme za najdôležitejšie pracovné ciele v roku 2019 dokončenie modernizácie

v úseku výhybňa Plevník - Drieňové - NŽST Považská Bystrica, spolu s následnou aktiváciou obsluhy riadenia dopravy na miestne elektronické stavadlo v NŽST Považská Bystrica. Súčasťou ukončenia tejto časti modernizácie je aj následné prepojenie obsluhy riadenia dopravy z nesamostatnej železničnej stanice Považská Teplá do nesamostatnej železničnej stanice Považská Bystrica. Po ukončení tejto aktivácie bude Považská Teplá plniť už len funkciu železničnej zastávky.

Ďalšiu prioritou je oprava koľaje č. 1 a 2 v úseku Púchov – Považská Bystrica. V danom úseku prebieha modernizácia a koľaj č. 2 sa plánuje vylúčiť v roku 2019 na 181

dní a v roku 2020 na ďalších 260 dní. Pre zabezpečenie plynulej a bezpečnej jazdy je potrebné vykonať nevyhnutné opravy na koľaji, ako aj na zariadeniach EE. Dôležité je aj pokračovanie komplexnej rekonštrukcie trolejového vedenia v úseku Púchov – Lúky pod Makytou – Hranica SR/ČR s nadväznosťou do roku 2020. Menej nákladné, ale nemenej dôležité je zriadenie informačného systému pre cestujúcich v ŽST Vrútky a Ružomberok a zasanovanie úseku Kráľovany – Ľubochňa tak, aby bola zabez-

pečená bezpečná a plynulá jazda vlakov do plánovanej komplexnej rekonštrukcie oboch medzistaničných koľají. Naším najdôležitejším cieľom je zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej železničnej prevádzky v celom obvode OR. Som presvedčený, že úlohy s tým spojené zvládneme vďaka zodpovednosti, profesionalite a spolupatričnosti našich zamestnancov, ktorým zároveň prajem splnenie všetkých osobných cieľov a predsavzatí v roku 2019.

(red)

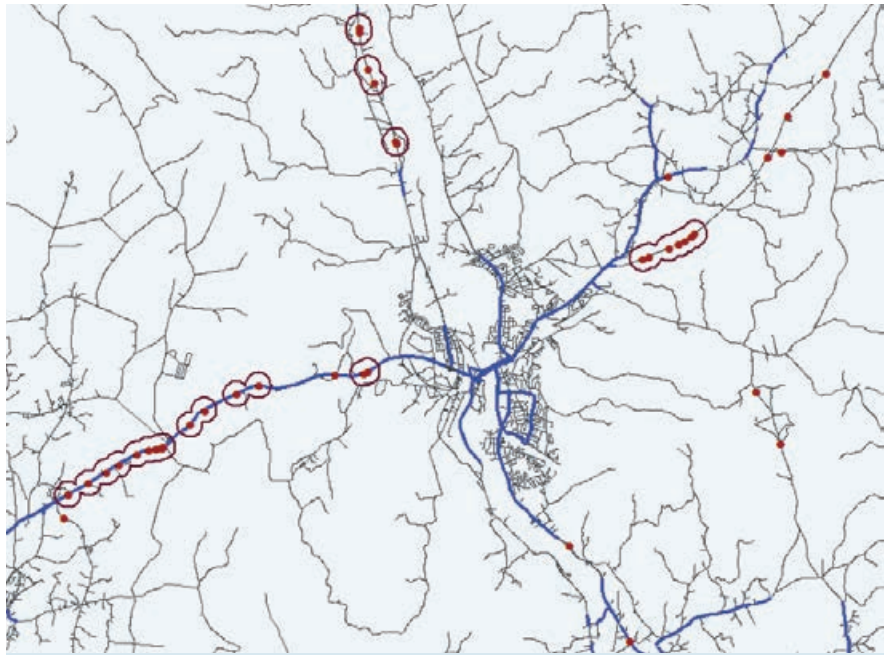
Geografický informačný systém je novinkou

Poskytuje komplexné informácie

ŽSR v súčasnosti prevádzkujú množstvo informačných systémov, ktoré zabezpečujú podporu procesov a činností odborných úsekov a zložiek podniku. V jednotlivých informačných systémoch je ukladaných a spravovaných veľké množstvo dát a informácií, často navzájom súvisiacich, ktoré sú potrebné pre rozhodovanie, riadenie a samotný výkon odborných profesií. Tým, že sú informácie vo viacerých informačných systémoch, ktoré nie sú navzájom prepojené na dátovej úrovni, je obtiažne a technicky náročné vytvoriť komplexné prehľady a reporty.

Z dôvodu potreby riešiť a poskytovať komplexné a ľahko dostupné informácie o železničnej infraštruktúre, Železničné telekomunikácie v spolupráci s garantmi odborných útvarov GR ŽSR a VOJ ŽSR zabezpečili dodávku a implementáciu Geografického informačného systému, ktorý v prehľadnej grafickej podobe umožňuje vyhledanie a poskytovanie potrebných komplexných informácií.

Komunikácia s garantmi a dodávateľom, implementácia a testovanie bola vrcholovo riadená a dohliadaná projektovým manažérom Železničných telekomunikácií. Na Intranetovom portáli v ponuke Informačných systémov a aplikácií pribudla nová aplikácia Geografický informačný systém (GIS). Je to informačný systém na získavanie, ukladanie, analyzovanie a spravovanie údajov, ktoré sú viazané k objektom alebo javom lokalizovaným v priestore. GIS je komplexným informačným systémom a jeho budovanie je dlhodobým a náročným projektom.

Grafické znázornenie spôsobu použitia dát ŽSR pre potreby GIS.

GIS bol a ešte stále je budovaný ako integrujúca platforma pre informácie z viacerých informačných systémov. Systém poskytuje všetkým objektom, ktoré máme evidované v informačných systémoch ŽSR rôznou formou (napr. formou tabuliek), nový rozmer, a to ich presnú lokalizáciu v priestore. GIS ponúka jednotnú železničnú mapu, centrálny systém nad existujúcimi dátami pre priestorový prístup a vizualizáciu širokého spektra dostupných údajov cez

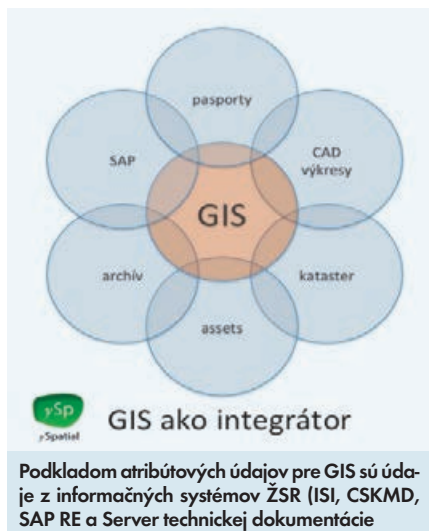
grafickú nadstavbu v mapovom podklade a zníženie času potrebného pre rozhodovací proces. Podkladom atribútových údajov pre GIS sú údaje z informačných systémov ŽSR (ISI, CSKMD, SAP RE a Server technickej dokumentácie). Podkladom pre priestorovú zložku údajov je vo veľkom rozsahu Jednotná železničná mapa, Kataster nehnuteľností a ortofotosnímky. Základom pre spracovanie dát v GIS je dátová základňa údajov infraštruktúry -

mosty, tunely, pricestia, výhybky, energetika, zabezpečovacie zariadenia a údaje ohľadne pozemkov a budov. Aplikácia ponúka Nástroje slúžiace na základnú prácu s mapou a s mapovým klientom, kreslenie, meranie, tlač mapy a exportov obrázkov, získanie súradníc, meranie vzdialeností, meranie plochy, pridávanie poznámok či lokalizáciu polohy.

Pomocou integrovaných nástrojov je umožnené jednoduché a komplexné vyhľadanie, ktoré slúži na vyhľadanie položiek vo vybraných vrstvách. Zobrazia všetky nájdené výrazy

v prehľadávaných vrstvách, ktoré obsahujú uvedený text. Po zvolení požadovaného výsledku hľadania sa mapové okno priblíži a vycentruje nad nájdeným výsledkom, ktorý je zvýraznený.

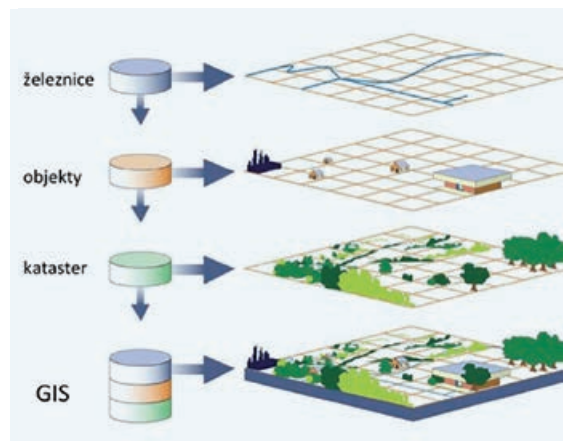
Ďalšími funkcionalitami aplikácie je zobrazenie mapových vrstiev, zobrazenie mapových kompozícií, výkon priestorového filtrovania a zobrazenia legendy aktuálne zobrazených vrstiev určitej mapovej kompozície.

a okamžitý prehľad o objektoch, inžinierskych sieťach a nehnuteľnostiach železničnej infraštruktúry i plnenie legislatívnych povinností ŽSR k iniciatíve EU – INSPIRE pre výmenu priestorových dát správcovských spoločností.

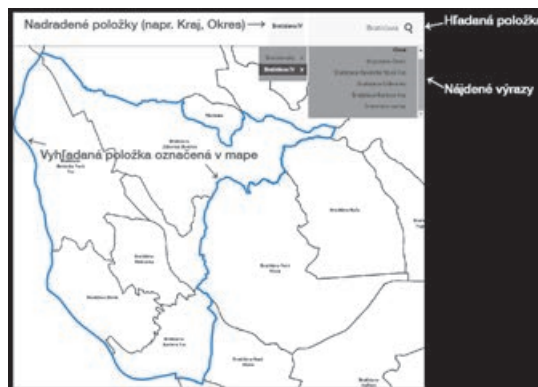
Informačný systém GIS je v súčasnosti prevádzkovaný v datacentrách Železničných telekomunikácií. Samotná prevádzka, dohľad nad riadením incidentov, je vykonávaný výhradne zamestnancami Železničných telekomunikácií, ktorí boli pre tento účel vyškolení, aby vedeli v prípade potreby vhodne reagovať a riešiť požiadavky a problémy používateľov.

Železničné telekomunikácie implementovali flexibilný a komplexný informačný

Funkcionalita filtra umožňuje vykonávať filtrovania objektov podľa zadaných kritérií. Výsledky sa zobrazia v prehľadnej tabuľke. Tieto výsledky je možné zoradovať podľa dostupných parametrov, zobraziť detail každého výsledku alebo exportovať výsledky.

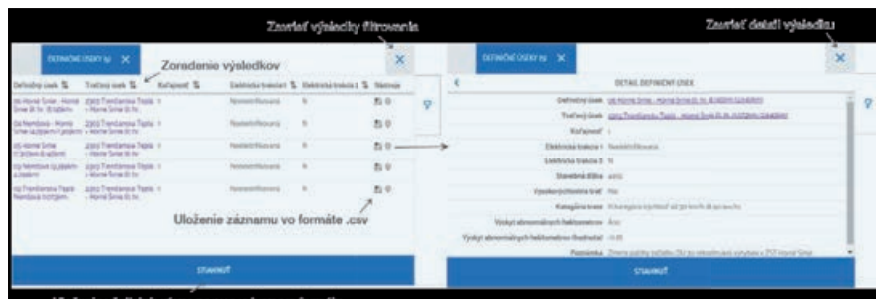
Aké sú očakávané prínosy realizácie GIS? V prvom rade zobrazenie infraštruktúry ŽSR prehľadným spôsobom pomocou digitálnej mapy. Kliknutím na jednotlivé prvky z mapy sa potom používateľ dostane k popisným informáciám, ktoré sú evidované v prepojených informačných systémoch ŽSR (ISI, CSKMD, SAP RE a Server technickej dokumentácie). Vďaka tomu je možné optimalizovať pracovné činnosti na pracovných pozíciách ŽSR, čo znamená zjednodušenie a zrýchlenie pracovných procesov potrebných na prípravu rozhodovacích a radiacích podkladov, vznik centrálného mapového portálu, jednotná centrálna informácia o aktívach v priestore, flexibilná a interaktívne plánovanie a údržba objektov železničnej infraštruktúry, komplexný

systém, ktorý je možné kedykoľvek v budúcnosti operatívne rozširovať podľa potrieb firmy a podľa požiadaviek používateľov.

V blízkej budúcnosti sa na stránkach www.zsr.sk plánuje publikácia jednotlivých vybraných vrstiev GIS – verejný mapový portál pre marketingovú komunikáciu s odbornou, ale aj laickou verejnosťou a štátnymi inštitúciami, akými sú napríklad požiarne zbor, záchranná služba, polícia a iné.

Ivana Makarová

Sneh na trati

Takto vyzeralo odstraňovanie snehu na trati Nové Mesto nad Váhom – Vrbovce, zamestnancom ŽSR pomohla koľajová snehová fréza KSF 72.

autor: M. Topolčány, OTZ Nové Mesto nad Váhom

Takýto bol rok 2018 pre ŽSR

JANUÁR

Minister dopravy a výstavby SR v Čiernej nad Tisou

Hľadať možnosti zlepšenia pracovných podmienok železničiarov v Čiernej nad Tisou bolo cieľom návštevy ministra dopravy a výstavby Ľubomíra Ľavoslava v polovici januára na východe Slovenska. Pozrel si aj výkon služby zamestnancov ŽSR v Maťovciach a na železničnej stanici vo Veľkých Kapušanoch.

Vznik Železničného múzea SR

Podnikové múzeum ŽSR nebolo žiadnou novinkou, v roku 2018 uplynulo už 35 rokov od jeho vzniku. Pôvodne Múzejno-dokumentáčne centrum prešlo organizačnými úpravami a vzniklo Železničné múzeum Slovenskej republiky.

FEBRUÁR

Modernizácia úseku Považská Teplá – Žilina bola ukončená

V utorok 27. februára 2018 ŽSR slávnostne ukončili výstavbu modernizácie železničného úseku Považská Teplá – Žilina na rýchlostných vlakoch do 160 km/hod. Slávnostné ukončenie sa uskutočnilo na železničnej stanici Bytča. Súčasťou akcie bola aj súbežná jazda parného vlaku a najmodernejšieho vlaku z Bytče do Žiliny.

Historickú budovu v Košiciach zachvátil požiar

Historickú budovu ŽSR na Železničnej ulici v Košiciach v predposledný februárový deň predpoludňím zachvátil požiar. Ohnisko požiaru bolo v strešnej časti budovy, silný vietor spôsobil, že napriek snahe desiatok hasičov sa požiar veľmi rýchlo po streche rozšíril. Našťastie sa pri požiari nikto nezranil, tak zamestnanci daňového úradu, ktorí sídlia na 1. a 2. podlaží, ako aj zamestnanci firmy, ktorí vykonávali rekonštrukciu priestorov na 3. a 4. poschodí, boli včas evakuovaní.

MAREC

Čelná zrážka vlakov v Pezinku si vyžiadala 18 zranených

16. marca o 18.30 hod. sa na železničnej stanici Pezink čelne zrazili dva vlaky - rušňovlak nákladného dopravcu spoločnosti Lokorail a osobný vlak Železničnej spoločnosti Slovensko a.s. Hoci prvotné informácie hovorili o desiatkach zranených, konečná bilancia následkov bola o niečo priaznivejšia. Pri zrážke našťastie nedošlo k žiadnym smrteľným zraneniam. Celkovo utrpelo zranenie 18 ľudí, z toho 17 v osobnom vlaku. S ťažkými zraneniami boli prevezení do nemocnice traja ľudia, medzi nimi aj 67-ročný rušňovodič Lokorailu.

APRÍL

Stovky priestupkov počas akcie Stihnem – Nestihnem

ŽSR v spolupráci s políciou uskutočnili už druhýkrát preventívno-bezpečnostnú akciu s názvom Stihnem – Nestihnem, ktorá sa zameriava na bezpečnosť prechodu a prejazdu cez železničné priecestia. 10. apríla na 82 nelegálnych prechodoch monitorovali hliadky železničnej polície pohyb osôb cez tieto nelegálne prechody a na 37 železničných priecestiach kontrolovali dodržiavanie zákona o cestnej premávke.

MÁJ

Modernizácia železničného úseku Púchov – Považská Teplá: Prestavaných už takmer sto miliónov €

Stavba pokračuje v zmysle harmonogramu, celkovo sa už zrealizovali práce za 93,3 mil. €. V májovom čísle sme priniesli foto-reportáž zo stavby.

Záplavy potrápili východné Slovensko

24. mája v dopoludňajších hodinách sa pri Matejovciach pri Poprade strhla búrka a privalové dažde, ktoré mala za následok zaplavenie železničnej stanice. O 16:38 hod. musela byť vylúčená prevádzka v úseku Poprad – Studený Potok. Nepriaznivé počasie pokračovalo a privalové dažde sa vrátili o dva dni neskôr.

JÚN

Medzinárodný deň bezpečnosti na železničných priecestiach ILCAD 2018

ŽSR v rámci Medzinárodného dňa bezpečnosti na železničných priecestiach zrealizovali v spolupráci s Policajným zborom, s obcou Lehnice, so spoločnosťou Metrans a za mediálnej podpory Ze-

lenej vlny RTVS simulovanú zrážku vlaku a figuríny cyklistu na zabezpečenom železničnom priecestí, ktorá sa uskutočnila 4. júna o 11.30 hod na železničnom priecestí v obci Lehnice - Kolónia. Do figuríny cyklistu, ktorá sa nachádzala na zabezpečenom priecestí v kolajisku, narazil rušeň v rýchlosti 50 km/h. Rušeň s označením ER20 „Herkules“ má hmotnosť 80 ton a jeho maximálna rýchlosť je 140 km/h. Rušeň poskytla spoločnosť Metrans.

JÚL

Prezidentský vlak naprieč Slovenskom

Na Slovensko dorazil 3. júla unikátny a možno už neopakovateľný Prezidentský vlak. Išlo o projekt, ktorý bol pri príležitosti 100. výročia vzniku prvej Česko-slovenskej republiky, ako spoločného štátu Čechov a Slovákov, zrealizovaný Národným technickým múzeem Praha v spolupráci s Českými drahami, ŽSR a občianskym združením Spolok Výchrevne Vrútky. „Prezidentský vlak“ začal svoju prezentáciu v Prahe jazdou medzi pražskými stanicami 28. júna. Následne prišiel aj so vzácnymi hosťami 3. júla popoludní na bratislavskú hlavnú stanicu, kde ho už očakávalo množstvo nadšencov. Potom jeho trasa pokračovala po ďalších mestách v Čechách aj na Slovensku, prezentovaný bol okrem Bratislavy aj v Nitre, Zvolene, Lučenci, Žiline a Košiciach.

AUGUST

Železničná stanica v Banskej Bystrici je národnou kultúrnou pamiatkou

História banskobystrickej výpravnej budovy železničnej stanice sa začala písať počas druhej svetovej vojny. Jej autorom je významný slovenský architekt Ján Štefanec a vo funkcionalistickom štýle s prvkami klasicizujúcej moderny s obdĺžnikovým pôdorysom ju postavili v rokoch 1941 – 1945, verejnosti začala slúžiť v roku 1951. V roku 2018 sa železničná stanica v Banskej Bystrici oficiálne stala národnou kultúrnou pamiatkou.

SEPTEMBER

Rekonštrukcia 2. nástupišťa v ŽST Trnava bola ukončená

ŽSR dali 7. septembra 2018 do užívania pre verejnosť zrekonštruované 2. nástupište v železničnej stanici Trnava. Rekonštrukcia tohto nástupišťa stála vyše 6,5 mil. € a začala v novembri 2017. Otvorením nástupišťa č. 2 sa významným spôsobom zvýšila úroveň a komfort cestovania, nástupište spĺňa medzinárodné pravidlá aj pre pohyb imobilných a nevidiacich cestujúcich. Železničná stanica v Trnave tak má zmodernizované už všetky nástupišťa a spolu s vynovenou výpravnou budovou a moderným dispečerským centrom patrí k najmodernejším v rámci Slovenska.

Deň železnice priťahol tisícky ľudí

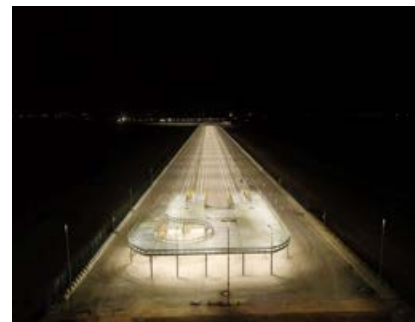
ŽSR pri príležitosti 170. výročia železnice na Slovensku zorganizovali Deň železnice, a to 29. septembra v rušňovom depe Vrútky a v Areáli SIM. Návštevníkov čakal bohatý program pre všetky vekové kategórie – pre malých aj veľkých. Mohli si pozrieť železničné a hasičské múzeum či previesť sa historickými vlakmi. Súčasťou Dňa železnice boli aj rôzne hudobné vystúpenia, zaspievala napríklad Emma Drobná, Gladiator, Elán Revival alebo Thomas Puskailer.

OKTÓBER

ŽSR otvorili terminál pre nákladnú dopravu

ŽSR otvorili 8. októbra 2018 terminál intermodálnej prepravy Lužianky (TIP), ktorý sa nachádza v blízkosti výrobného závodu automobilky Jaguar Land Rover. TIP Lužianky je verejné servisné zariadenie, v ktorom budú služby poskytované pre všetkých zákazníkov na nediskriminačnom princípe. Železničný terminál je na nadradenú železničnú sieť napojený jednokoľajovou neelektrifikovanou traťou, ktorá je zaústená do železničnej stanice Lužianky. Najväčším zmluvným partnerom, ktorý bude kapacitu TIP Lužianky využívať, je spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia s. r. o., s ktorým sa ŽSR dohodli na zmluvných podmienkach vzájomnej spolupráce.

Železničiarov potrápili vrtochy počasia

Koniec októbra bol príznačný prudkou zmenou počasia. Babie leto vystriedali dážď a silný vietor, ktoré na mnohých miestach skomplikovali železničnú dopravu.

NOVEMBER

Unikátna protidrogová prevencia – Revolution Train

Desať slovenských miest a 1960 km prešiel po Slovensku originálny Revolution Train. Vlak, ktorý nezvyčajnou formou predstavil prevenciu proti závislostiam mládeži vo veku 12 až 15 rokov, si pozreli tisíce detí a rodičov. ŽSR sa stali partnerom projektu a Železničné múzeum SR zabezpečovalo jeho prepravu po území Slovenska.

DECEMBER

Grafikon verejnej dopravy priniesol zmeny v osobnej aj nákladnej doprave

Od 9. decembra 2018 začal platiť nový grafikon verejnej dopravy. V osobnej doprave si od ŽSR objednali pravidelné trasy 4 dopravcovia a v nákladnej 19 dopravcovia. Novinkou od nového GVD v medzinárodnej nákladnej doprave je spustenie prevádzky novej stanice Lužianky TIP, ako aj nové trasy vlakov z/do Gelsenkirchenu do/z ŽST TIP Lužianky. Cestovný čas vlakov osobnej dopravy v roku 2019 budú ovplyvňovať výlukové práce na úseku Púchov – Považská Bystrica – Výhybňa Plevník - Drienové a predpokladané sú aj výlukové práce na úseku Poprad - Tatry – Svit (Lučivná).

Minister dodržal sľub, v januári sme obnovili trať Zvolen – Šahy

Od 2. januára môžu cestujúci na trase Šahy – Zvolen opäť po 15 rokoch cestovať vlakom. Toto spojenie má potenciál nielen pre dôchodcov a študentov, ale aj pre pracujúcich, ktorí za prácou dochádzajú do Krupiny a Zvolena.

Prvý vlak bol zo stanice Zvolen vypravený o 5.07 hod. ráno, ktorý využili najmä pracujúci, ktorí ocenia dobrý pracovný spoj. Ďalší vlak s odchodom zo ŽST Zvolen osobná stanica vypravili o 9.07 hod. s odchodom zo ŽST Zvolen osobná stanica. Preprava je zabezpečovaná motorovými jednotkami radu 813 a dokáže prepraviť až 175 cestujúcich. „Verím, že aj vďaka železnici obnovíme život v tomto regióne a prispejeme k lepšej mobilite obyvateľstva,“ zdôraznil minister dopravy a výstavby SR Arpád Érsek. Aj riaditeľ oblastného riaditeľstva Zvolen Marián Izakovič zhodnotil, že prvý deň bol úspešný. „Záujem o cestovanie na tejto trase bol hneď v prvý deň pomerne veľký a vlaky jazdili a jazdia obsadené cestujúcimi,“ povedal.

Tí, ktorí zažili jazdu vlakom pred 15 rokmi, zažívajú akýsi druh nostalgie. Mnohí z cestujúcich sa išli previesť vláčikom, aby porovnali ako sa jednotlivé stanice a zastávky na trati za tie roky zmenili. Cestu „prvým“ vlakom si užívali aj bývalí železničari, ktorí na trati Zvolen osobná stanica – Šahy pracovali, či

už vo funkcii výpravca, výhybkár, prípadne rušňovodič. „Som veľmi spokojný, že sa nám tento zámer podarilo dotiahnuť do úspešného konca. Ľudia majú teraz možnosť využívať železničnú dopravu, ktorá tu dlhé roky chýbala,“ povedal mi-

nister dopravy a výstavby SR Arpád Érsek. Doprava na tomto úseku bola zastavená v roku 2003 a dôvodom bol nízky záujem cestujúcich. Zavedením bezplatnej dopravy sa však záujem o cestovanie vlakmi zvýšil.

(liz)

<p>- Nehnevajte sa prosím, hľadám železničnú stanicu.</p> <p>- ...</p> <p>tajnička.</p>				Pomoc: akija, ile, asagaj,en, jurta, raja	africký oštep	plochá morská ryba	domáce meno Anny	Digital Edition	plot, oplotenie		sústava poznatkov	Adamova družka	právo	obmylo	
				staršia značka stĺhačiek						majetok nevesty					
				2											
				španielska vychovávateľka					rádiokátory						
Jozef Vysočani	dookola, vókol	1	turecký dôstojník		väzenie (slang.)					Otravné látky (skr.)					
			slabina (lek.)		zločinec					eskimácke sane (akja)					
omotáva					chyba					akože					
					rozumne					obyvateľ Arábie					
zahrotená tyč				obydlie ázijských kočovníkov					keď		atmosféra (skr.)	ženské meno (29.4.)			
				džoba					Personal Digital Assistant						
poludnie				čínske muž.meno				želal							
				vnútri (lek.)				arabský člen							
EČV okr. Levoča			3												
Obchodné centrum (skr.)			pohne			štát v USA									

Aj železnica v rytme folklóru

Hudba a tanec sa väčšine ľudí nespája so železnicou. Aj napriek tomu sa aj železničari môžu pochváliť dvomi folklórnymi súbormi. Marína aj Zornička to už pretancovali do druhého polstoročia.

Podľa Andreja Sýkora bol rok 2018 pre obidva súbory prelomový. „Zornička sa prehupla do druhej polstoročnice svojej existencie a Marína začala nový rok s novým umeleckým šéfom,“ uviedol Sýkora. Podľa jeho slov išlo o rok plný dôležitých festivalov a vystúpení.

Folklórny súbor Zornička, ktorý má 85 členov a vedie ho Soňa Sýkorová, odštartoval úspešný rok na celoslovenskej súťažnej prehliadke detských ľudových hudieb Vidiečanova Habovka. Zornička sa tak zapísala medzi tri najlepšie ľudové hudby za rok 2018 na Slovensku. Súbor sa zúčastnil aj rôznych medzinárodných folklórnych festivalov vo Zvolene, v Dulovciach či pod Polanou v Detve. Za sebou majú aj festival Deti hôr v Poľskom meste Nowy Sacz, a tak sa folkloristi ocitli v spoločnosti detských súborov z Ukrajiny, Estónska, Bulharska, Gruzínska, Thajska a mnohých ďalších.

Marína, súbor, ktorý ma 60 členov, získal nového umeleckého šéfa Andreja Sýkora a pod jeho taktovkou sa súbor pretavil do inej formy. Niektorí z tanečníkov odišli, iní prišli. Aj napriek tomu súbor vystupoval, reprezentoval a tvoril. Folklórny súbor Marína stihol naštudovať dve nové choreografie tancov zo Zvolenskej Slatiny. „Ide o zabávanie sa dievčat v kúdelnej izbe pod názvom Babiak, a párová choreografia u Birešov, ktorá je inšpirovaná tanečnými zábavami v období 30-tych rokov 20. storočia v známej slatinskej

Folklórny súbor Marína na Radvanskom jarmoku v Banskej Bystrici v septembri 2018.

krčme,“ opísal umelecký šéf Maríny Andrej Sýkora. Napriek zmene vo vedení sa aj Marínari zúčastnili festivalu v bulharskej Varne, kde spolu so súborom z Gruzínska, Ruska, Kostariky, Írska, Srbska, Turecka, Venezuely či Bulharska reprezentovali na 27. ročníku Medzinárodného folklórneho festivalu Varnafolk pod záštitou organizácie CIOFF. Marína si v marci tohto roku pripíše na svoje konto aj ďalší úspech. Vydá CD pod názvom „Slzy neviest“. Zaujímavosťou je, že ide o svadobné piesne, ktoré boli v minulosti spievané pri obradných úkonoch v rámci svadobného ceremonálu. Piesne pochádzajú z lokalít Detva, Slatinské Lazy, Čerín, Môtová, Litava a Dolná Mičiná.

Folklórny súbor Marína na medzinárodnom folklórnom festivale vo Varne (Bulharsko) v auguste 2018.

Detský folklórny súbor na medzinárodnom festivale v poľskom meste Nowy Sacz.

Každoročne vystupujú folklórne súbory aj pre železnice a ich zamestnancov a v Dome Kultúry ŽSR organizujú rôzne podujatia. V tomto roku vystupovali v rámci Dňa železničiarov a pre dôchodcov stanice Zvolen. Život súboru nie sú len tréningy, vystúpenia a zájazdy. Dôležitá je aj starostlivosť o kroje a hudobné nástroje. Kroje v starostlivosti oboch súborov neustále prechádzajú obnovou a dopĺňaním, nielen z estetických dôvodov, ale najmä preto, aby z etnografického hľadiska čo najvernejšie zodpovedali jednotlivým lokalitám.

Nový repertoár, choreografie či tvorba nových programových čísel sú vízia do nového roku. Plniť si vízie by však nebolo možné bez partnerov súboru, ktorý pomáhajú financovať súbor formou grantov. ŽSR a OZŽ sú zriaďovateľmi súboru a poskytujú priestor Dom kultúry ŽSR. Ďalšími podporovateľmi súboru boli tento rok Fond na podporu umenia, Banskobystrický samosprávny kraj a Mesto Zvolen.

(liz), Foto: archív Andrej Sýkora

Keď krv spája ľudí

Darovanie krvi je nezištná činnosť, ktorá spája ľudí. Dôkazom toho sú aj naši železničari. V decembrovom vydaní Železničného Semaforu sme priniesli príbeh Tomáša Húšťavu, ktorý krv pravidelne daruje aj so svojou manželkou Alicou. V januárovom čísle si predstavíme pána Ferdinanda Kasmana, ktorý je už 100-násobným darcom krvi.

Túto vzácnu tekutinu darúva už 31 rokov. Rozhodnutie prvýkrát darovať krv prišlo v roku 1987, keď mal jeden z jeho kolegov v práci autonehodu a nutne potreboval krv. „Ani na sekundu som nezaváhal, a tým to všetko začalo,“ spomína. Ferdinand Kasman patrí medzi pravidelných darcov a krv daruje každé tri mesiace. Do dnešného dňa podľa jeho slov vynesol len minimum odberov. Mnoho mladých ľudí sa ešte stále nevie odhodlať ísť darovať krv. Ferdinand Kas-

man prvodarcou odporúča, aby sa osmelili a išli: „Je to príjemný pocit, ak viete, že ste pomohli zachrániť ľudský život.“

Zbierku pána Kasmana tvorí už bronzová, strieborná, zlatá a diamantová Jánskeho plaketa a najnovšie v decembri do zbierky pribudla aj Kňazovického medaila. Svoj cieľ však ešte stále nedosiahol: „Mojím cieľom je darovať krv do mojich 65 rokov, ak mi to zdravie dovolí.“

(liz), foto: archív Ferdinand Kasman

Ferdinand na fotografii so svojimi medailami z odberu krvi.

Kamión vrazil do idúceho vlaku

Počas jazdy vlaku Os 4032 ZSSK na železničnom priecestí v činnosti došlo k narazeniu kamiónu do boku prechádzajúceho vlaku a následnému vykoľajeniu súpravy vlaku.

Nehoda sa stala 10. januára o 19,52 hod. v úseku Čadca - Makov. Zrážka si vyžiadala 7 zranených, prerušenie dopravy a poškodenú železničnú infraštruktúru, kolajové vozidlá dopravcu ZSSK a kamión.

(red), foto: ŽSR

Príchod 15.2.2019 po 14:00 hod. Odchod 17.2.2019 do 10:00 hod.

Valentín v Strečne

Stredisko internátnej prípravy v Strečne Vás pozýva na valentínsky pobyt

POBYT OBSAHUJE:

- príchod v piatok 15.2.2019, po 14:00 hod.,
- začíname večerou v jedálni SIP o 17:00 hod.,
- pokračujeme **SPOLOČENSKÝM VEČEROM** v kongresovej sále o 19:00 hod.,
- v sobotu raňajky o 8:00 hod., večera o 17:00 hod., v jedálni SIP, (v sobotu ponúkame možnosť objednať si aj obed, ktorý nie je zahrnutý v cene pobytu)
- v nedeľu raňajky v jedálni SIP, uvoľnenie izieb do 10:00 hod.,
- každý účastník dostane 2 x vstup do bazéna so saunou,
- počas celého pobytu bude možné využiť služby maséra (cena dohodu s masérom).

SPOLOČENSKÝ VEČER V PIATOK O 19:00 HOD.:

- každý pár dostane fľašu dobrého vína a sladký zákusok,
- počas večera budeme hrať hity overené časom,
- spolu vytvoríme zábavné fotografie pre prezentáciu na našej stránke FACEBOOK,
- súčasťou večera bude TOMBOLA a zábavné hry,
- občerstvenie bude zabezpečené predajom v bufete.

GENA ZA TÚTO PONUKU JE:

Ak nie ste zamestnancom ŽSR, alebo ste rodinný príslušník zamestnanca ŽSR **45 €**. Ak ste zamestnancom ŽSR, tak náklady za Vás uhradí zamestnávateľ zo sociálneho fondu, podľa zásad kolektívnej zmluvy ŽSR. Zamestnanec ŽSR zaplatí pri príchode 5 € za občerstvenie a spoločenský večer, ktorý bude súčasťou pobytu. Prirátajte poplatok obci za ubytovanie, ktorý činí 0,80 € za dve noci/osoba. Zaujímci o ubytovanie v apartmáne pripláta 10 € za osobu na celý pobyt.

Žel. linka: 930-5348, tel.: 041 229 5348, mob.:0903 283816

Preukaz zamestnanca ŽSR resp.kódovacie číslo na konkrétny zamestnanec Posúdiť zručnosť kolegu nie je možné! V uvedenom termíne poskytujeme pobyt vyhradene pri využití celej ponúkanej akcie.

Zamestnanci Železničných telekomunikácií spríjemnili Vianoce deťom

Počas uplynulého roka mali zamestnanci Železničných telekomunikácií v rámci svojich akcií regenerácie pracovnej sily možnosť prostredníctvom tomboly pomôcť dobrej veci tak, že sa výťažok rozhodli darovať na charitatívnu činnosť. Spomedzi mnohých zariadení si ŽT vybralo Domov sociálnych služieb pre deti a rehabilitačné stredisko ROSA.

Domov sociálnych služieb pre deti a rehabilitačné stredisko ROSA je celoštátnou inštitúciou starostlivosti o deti a mládež s mentálnym a telesným postihnutím vo veku od 6 do 25 rokov. Celá komplexná starostlivosť o deti zahŕňa vzdelávanie, lekársku starostlivosť, rehabilitáciu, sociálne a právne poradenstvo, ubytovacie služby a stravovanie. Vyzbieranú čiastku, 1111 €, odovzdal v mene zamestnancov riaditeľ ŽT Petr Pavella. Veríme, že finančné prostriedky pomôžu tým, ktorí to najviac potrebujú.

110. výročie Tatranskej elektrickej železnice Poprad – Starý Smokovec

Minulý rok sme si v lete pripomínali 100. výročie Československej republiky. Svoje už 110. narodeniny v decembri oslávila tatranská železnica. Ako vznikla a čo jej predchádzalo, sa dozviete v nasledujúcich riadkoch.

Vďaka výstavbe prvých železničných tratí na Slovensku v druhej polovici 19. storočia začali byť Vysoké Tatry dostupnejšie a začala sa tu rozvíjať turistika. Starý Smokovec bol kúpeľná osada, ktorej existencia bola závislá od hostí. Vybudovať komfortnú dopravu bolo preto nevyhnutné. O myšlienke spojiť Starý Smokovec a Poprad sa rozprávalo už na konci 19. storočia, konkrétne v roku 1882 prišiel s prvým návrhom parnej železnice Anton Döller. Pred traťou do Starého Smokovca dostala ale prednosť ozubnicová železnica zo Štrby k Štrbskému Plesu.

PRED ELEKTRIKOU BOL TROLEJBUS

Spojiť Starý Smokovec s Popradom sa nakoniec podarilo dvom podnikateľom. Viliam Krieger a Vincent Matejka podali prvú žiadosť o vydanie koncesie na trolejbusovú dráhu v januári 1904. Medzi Popradom a Starým Smokovcom bolo potrebné upraviť a spevniť cestu, ktorou by trolejbusy premávali. Popri ceste postavili 360 drevených stĺpov a objednali tri trolejbusy. Tie zabezpečovali spojenie od roku 1904 – 1906. Ukázali sa však ako nevyhovujúce, preto sa Matejka a Krieger rozhodli vybudovať železničnú trať. Rozchod koľají mal byť 1000 mm, trať mala byť elektrifikovaná a vlaky mali jazdiť pod napätím 550 V. Stavebné práce na trati sa začali v roku 1906 a mali byť dokončené v júli 1908. Spolu s výstavbou trate z Popradu do Starého Smokovca prebehla aj výstavba pozemnej lanovky na Hrebienok. Prvý termín otvorenia v lete 1908 sa ukázal nakoniec ako veľmi nereálny. Vtedajšie kráľovské ministerstvo obchodu ju odmietlo sprevádzkovať z dôvodu niektorých nevyhovujúcich technických parametrov. Poslednú kolaudáciu trate vykonal 14. decembra 1908. Kým na lanovke bolo všetko v poriadku, vyskytli sa nedostatky na trati elektrickej železnice. Po odstránení všetkých nedostatkov sa na trati Poprad - Tatry – Starý Smokovec začalo jazdiť s dĺžkou 13,6 km od 20. decembra 1908.

ZAÚJÍMAVOSTI O TRATI

- Pri začatí prevádzky TEŽ boli k dispozícii 3 elektrické motorové vozne, 2 vozne pozemnej lanovky, 2 príviesné osobné vozne, 1 poštový vozeň, 2 elektrické motorové nákladné vozne, 4 otvorené nákladné vozne, 1 snehový pluh, 1 montážnu plošinu a 2 traťové vozíky.
 - Celý vozový park bol vyrobený vo fabrike Ganz Budapešť, iba montážna plošina bola upravená z pôvodného montážneho vozíka trolejbusu.
 - Odchod vlaku ohlasoval železničný zvonec, takisto bol aj motorový voz vybavený návesným zvoncom, ktorý oznamoval prejazd vlaku cez dôležité miesta.
 - Elektrickú energiu dodávala malá vodná elektráreň vo Veľkej, meniaraň bola umiestnená v Starom Smokovci.
- Tatranské elektrické železnice (skrátene TEŽ) tvoria jednokoľajné úzkorozchodné elektrifikované železničné trate Poprad - Tatry – Starý Smokovec – Štrbské Pleso a Starý Smokovec – Tatranská Lomnica. Na túto sieť nadväzuje ozubnicová železnica Štrba – Štrbské Pleso a pozemná lanová dráha Starý Smokovec – Hrebienok, ktoré však nie sú súčasťou TEŽ.

Zdroj: Električka do tatranského nebička od Mikuláša Argalácsa, (luk)

Spoločná fotografia v Poprade pred jedným z troch veľkých motorových vozňov, ktoré dodala firma Ganz Budapešť v roku 1912.

Štvornápravový osobný motorový vozeň č. 5 zachytený v stúpaní pred Štrbským Plesom ešte za čias Rakúsko-Uhorska.

Jeden z prvých troch motorových vozňov v Tatranskej Lomnici.